

Главы книги сей, глаголемому временнику по седмой тысячи отъ сотворения свѣта во осмой въ первые лѣта. Врем.И.Тим., 267. XVII в.

2. *Изготовление.* Муки не имамъ на сътворение такымъ хлѣбомъ. (Ж.Феодос. Нест.) Усп.сб., 112. XII-XIII вв. Се глѣть Г҃Б Излѣвъ, се заповѣди трѣбника въ днѣ сътворения его, якоже възносити всесъжеженія и блости о крови (ποιησεως). (Иезек. XLIII, 18) Библ.Генн.1499 г.

3. *То, что создано; создание, творение.* Бог всесилный сотворив человека, бог же и жену. Обоя сут добра божия сътворения. Ерм.-Ер.Соч., 204. XVI в. Тuto [в Белом море], сказываютъ, потонула трапеза, сиричъ престоль, сътворение царя Константина. Х.Тр.Короб., 2. XVII в. ~ 1594 г. И аще мы умолчимъ о чудесъхъ его и не проповѣдъемъ сътворенныхъ отъ него чудесъ, бездущная гласъ дадуть и безсловесное сътворение проповѣдаются (о немъ). Ч.Серг.Р.Аз., 9. 1654 г. || *О потомстве, детях.* Проклята сътворения их [нечестивых], яко блѣдѣства ес^{тъ} неплоды и неосквернена (creatura). (Прем.Сол.П., 12-13) Библ.Генн.1499 г.

4. *Устройство.* Како процвѣтоша власи, откуду издрастоша ногти, како обтыцатъ кръвь. Протыкун члвче свое сътворение. Златостр., 12. XII в. В кии час се повесмо, аз очешу, а князь твои да приготовятъ ми в сем утинце стан и все строение [вар. сътворение], киим сотчется полотно его. Пов.П. и Февронии (Скр.), 234. XVI в. ~ XV в. || *Строение.* Яко же и въ историцѣ мудраго Хѣ рака лежить, иже исписа и си, яко иподрумское сътворение по образу мира есть сътворенно (тѣ ктіса). Хрон.И.Малалы, VII, 21. XVI в. ~ XIII в.

5. *Совершение, исполнение, осуществление; дело, деяние.* [Епископ] испыта отъ нихъ, аще си поручиша ся по ию. И рекоша: не знаемъ, ни съвѣмъ себе тако сътворивше. Тогда разумѣ єпспъ, яко бѣско есть сътворение (тѣ прѣу). Патерик Син., 348. XI в. Съ на ѡбрѣство възиде и купльно вся съливая и възвращаја явлишеть ся, уставы ѡрѣныя съмущая и бѣствыны раздруша тайны. По сътворению всему... отлученаго Иосифа, его же ради ѡй многи претърпѣ страсти... вънутрь въ ѡрѣвъ възводити дѣрзымы разумомъ начинаетъ (цѣста тѣ панта дѣга). (Ж.Феод.Студ.) Выг.сб., 239. XII в. Взят же Китоврас камень и положи на камени и повѣдаша Соломону сътворение Китовраше. (Соломон и Китоврас) П.отреч. I, 255. 1477 г. ~ XIII в. Имаши же многи умдѣлници: каменосъщецъ и извистарии, рукоѣлници ж древом и всѣх умѣлыхъ къ

сътворению дѣла разумѣшиших (ad faciendum opus). (1 Парал.ХХII, 15-16) Библ. Генн. 1499 г. Прочес же, по сътворении потребы своєя, и възвращаја въ келию свою, и не покается прилѣжнѣ за двою дню, иж^е сътвори въ мирѣ... таковы самъ себе погуби. (Патерик Скит.) ВМЧ, Дек. 31, 2795. XVI в. ~ XIV в.

6. *Соответствие, согласие; гармония.* Подобнохвалънѣ же отъ благосъложения всѣхъ и сътворения иному къ иному добрѣ бывыши и всѣхъ къ всѣмъ, въ единоя твари съкоинчанию (eucharistia каи симфонias). Гр.Наз., 249. XI в. Супротивна естества мокраго и сухаго и пакы студенаго и тепла-го, съвокупи творецъ на едино сътворенye и любовь (els філ(ав). Шестоднев Ио.екз.² (Б), 61. XV в.

7. *Одна изъ фигур поэтической речи; сравнение.* Творчестви образи суть: ... ѹ сънѧтие; ѹ именнотворие; ѹ сътворение [Изб. Св. 1073 г.², 670: сътвореное]; ѹ въименомъ-стъство (πεποιημένον). Изб.Св. 1073 г.², 668.

СОТВОРЕНЫЙ (СЪТВОРЕНЫЙ), СТВОРЕНИЙ, прил. 1. В знач.сущ. *Сътвореное, с. Содеянное; то, что было содеяно.* Пришьдышемъ же отрокомъ, въпрашаше, что имъ бѣ игра и что творяху и чько дѣля, симъ же ужасьшемъ ся, яко же отроци съпрыва отметаху ся, по сему же въсе сътвореное по чину издрекша и исповѣдаша, яко кръстиша иѣкыя катихисания [като] χουμένους — [наставляемых] Афанасиемъ, его же поставила отроци яко въ истину єпспа (ѧпа тѣ прѣу). Патерик Син., 330. XI в. Аполонию же даже и донынъ на иѣкыя мѣстѣхъ сбываются сътвореныя стоящая ова на отвращение животинъ четверъногъ и птица... другая же на въздержание струямы рѣчными (тѣ апотеолѣсмата). Хрон. Г.Амарта, 305. XIII-XIV вв. ~ XI в.

2. *С т в о р е н ы й с и нъ — усыновленный, приемный сын.* Сътвореный [Мерило пр., 495. XIV в.: твореныи] съ <ы> иль не можетъ творенаго <о> оца своеи <о> жены пояти и не прикасается рода их (δ θετδс илбс). (Мерило пр.) Корм.Балаш., 521. XVI в.

3. В знач.сущ. *Сътвореное, с. Одна изъ фигур поэтической речи; сравнение.* Сътвореное же есть слово, глѣмо иѣ по чесому, отъ негоже глѣть ся по подобию, якоже се, егда кто съ гиѣвымъ и съ яростю на ии възираеть, глѣмъ, аки лъвъ (πεποιημέнон). Изб.Св. 1073 г.², 671. — Ср. *сътворение* (в знач. 7).

СОТВОРИВЫЙ, м. Тот, кто создалъ-что-л.; тж. о Боге. Сътворивый же нас, неизреченными щедротами его, пода к нам причащение святых пречистых тайн.